

La Petja de Sant Martí

Prop del camí de Caulès a Cabanyes hi ha la roca anomenada la Petja de Sant Martí. A la fotografia es pot veure (resseguit amb guix) que hi ha gravades unes creus i una marca semblant a una petjada. L'any 1924, J. Montal publicava al butlletí *Nostra Comarca*, dels centres excursionistes del Vallès i Sabadell, una versió de la llegenda de la Petja que devia escollir passejant per aquests verals. Diu així:

«El diable quan era jove o, millor dit, quan no era tan vell com ara, n'havia fet moltes de les seves, i de ben crespes, a la nostra terra. Ho indica prou el record de ses facècies, que tan sovint trobem els caminants. Mireu el drogo quina jugada més tonta va fer un dia amb Sant Martí.

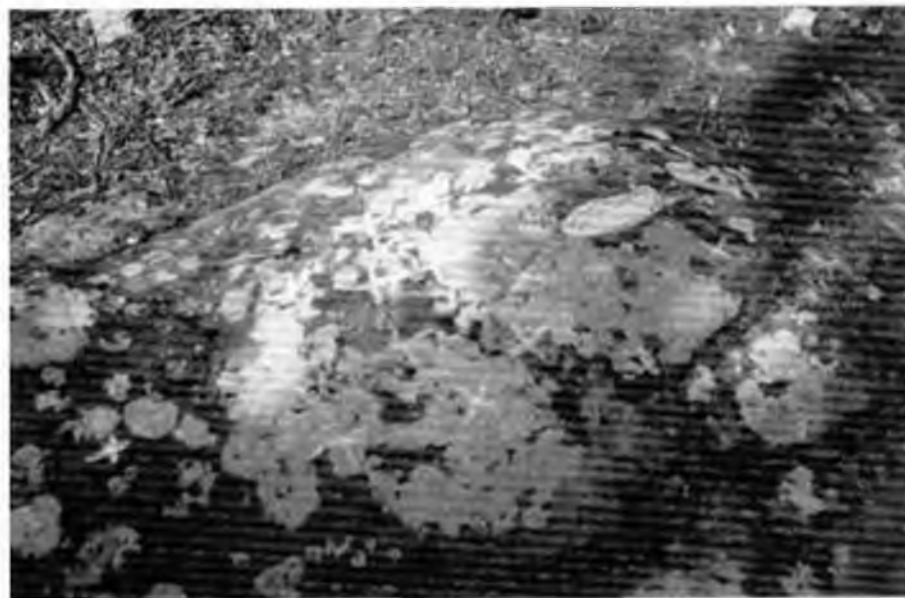
Això que us vaig a explicar va passar a la serra de Caulès: i, encara que d'això ja fa qui-sap-lo temps, tant allà com a Vidreres, us ho conten com una cosa fresca, talment com si hagüés succeït suara mateix.

I diu que Sant Martí va clavar embranzida tan ferma, que del bot va anar a caure, sense fer-se gens de mal, a la Esparra, ço és, unes quatre hores lluny.

El Diable, no donant-se per vençut, car això hauria estat ridícul, i més havent sigut ell el reptador, cuità a fer el seu salt.

I també el feu gran, és cert, el suficient gran per anar a caure taujanament al mig de l'estany de Sils, el qual no era encara desguassat, i el que tngà a ser-ho, promovent un espetec i un esvalotament d'aigües dels mil dimonis, ensems que una rialla estrepitosa de Sant Martí, que tranquil·lament s'ho estava contemplant des de l'Esparra.

Aquesta feta va tenir, naturalment, molta anomenada, i de llavors ençà, del turó del salt, que està al costat d'un altre nomenat del Suro del Llop, se n'ha dit sempre més la Petja de Sant Martí, per haver quedat marcada a la roca la planta del seu peu, de tan forta empremta que clavà al fer

La Petja de Sant Martí amb les creus i la petjada resseguides amb guix

Diu que passant per allà Sant Martí, potser seguint el camí ral de Lloret a Vidreres, va trobar el Diable. I aquest, impertinent que ha estat sempre de mena, segons es veu, malgrat els menyspreus del sant baró volgué seguir-lo per molestar-lo amb burles i dicteris. Fins arribà a reptar el Sant: que si jo faria això, i allò altre i allò de més enllà que no faries tu, acabant per dir-li que ni en lleugeresa el guanyaria.

Sant Martí havia acabat la paciència, i va increpar el Diable amb energia:

- Què diu, el fill de l'Infern? -va fer-li.
- Que no farieu un salt tan gros com el que faria jo.
- A provar-ho, i jo vull saltar primer.
- Ja està dit.

I incontinent pujaren al cim del serrat que s'esqueia en aquell moment sobre el camí, determinant saltar d'allà dalt estant en direcció de Sils.

el salt victoriós. I també ve d'això que tant a l'Esparra, que forma part del municipi de Riudarenes, com a aquesta població tinguin per patró Sant Martí.»

L'origen real d'aquestes marques és molt difícil de conèixer. En el número 5 dels Quaderns de la Selva hi ha la descripció d'una roca a Grions que té gravada unes creus semblants (*). Allà se suggereix que poguessin ser fetes per ermitans (potser des del temps dels visigots) o bé amb finalitats màgiques de protecció. Tanmateix, de moment ens hem de conformar amb l'explicació, prou ben trobada, que en donaven els nostres avantpassats.

Narcís Gascons i Clarió

He d'agrair a en Joaquim Font i Viola que fa uns quants anys m'ensenyés on es troba la Petja.

(*) Rueda, J.M., Tura, J., Llorens, J.M. Les inscultures de la roca de les Creus de Grions. Quaderns de la Selva 5, 1992.